

12. novembra je priredilo tukajšnje bralno društvo veselico, katera se je obnesla prav sijajno. počastilo nas je prav lepo število gospode iz večjih okrajev, kakor iz staroslavni Ruš, iz stare Vuzenice in iz Pušcave. Res je bilo prav veselo in prijetno. Samo nekaj je, kar je graje vredno, namreč, da se tukajšnji Slovenci tako zaspano napravljajo, da nas ne počastijo s svojim prihodom, in se ne vdeležujejo naših narodnih veselice. Ne vem, ali jim je začel slovenski zrak škodovati, ali kaj? — In še tisti, kateri so, poslušujejo se le tujega jezika, mi sicer čislamo tudi tuje jezike, in se jih tudi učimo, ker nam prej ali pozneje še znajo koristiti, zato jih ne zaničujemo, kakor drugi narodi našega; kadar pa gre za narodno stvar, takrat pokažemo, da nam je naš materni jezik slovenski čez vse. Hvala Vam tedaj, tuji gospodje in gospé, rez se niste vstrašili dalnjega pota in truda, da ste nas počastili s svojim prihodom, na svidenje! Nadalje, v tukajšnjem kraju je tudi vse polno tujih ljudij, iz Afrike jih še ni, od drugod pa od vseh vetrov, in bi še k vsemu temu nič ne djali, ko bi le ti ljudje nam tukaj le sitnostij, preprirov in pretepotov ne delali; največ jih pride čez planino prek Pohorja. V nedeljo, dne 26. novembra, šel je pošten fant skoz trg, ali kar naenkrat pridivja tropa teh pritepencev za njim in so siromaka tako razmesarili in razrezali, da je še malo živ k zdravniku prilezel, da mu je rane obvezal, in nihče ne ve, zakaj so ga, ko ga še poznali niso. Poredneže so seveda djali v zapor, ali kaj je onemu siromaku za to? Ali bi ne bilo dobro, ko bi slavni občinski gospodje take koj, ko se pritepejo v tukajšnji okraj, hitro s c. kr. žandarji odgnali v njihov rojstni kraj, da bi ne delali nemira po noči v tukajšnjem trgu, da si človek že skoraj ne upa iz hiše, zavoljo teh tujih divjakov. Kar pa poljske pridelke zadeva, smo jih že pospravili, in smo hvala Bogu, prav zadovoljni. Samo nekaterim, je zdaj že bela odeja pokrila njihove pridelke, kateri radi poleti roke križem držijo, ker mislijo, da bo zmirom leto!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Svitli cesar je bil v božičnih dneh pri svoji hčeri, nadvojvodinji Valeriji na Lichtenškim gradu, včeraj pa se je vrnil v stolnico svojo. — Nemška liberalna stranka je sila vesela, da ima sopet krmilo vlade v rokah, dela pa se vendar-le tako, kakor da še ga nima, in kaže nek strah, kakor da še za »nemštvo« ni konec nevarnostij. Hinavka, za nemštvo pač ni bilo nikoli pri nas nevarnostij, nekaj morebiti za liberalizem, ali še ta strah je bil votel!

Štajarsko. Čudno je, da se dela sedaj po nemških mestih in trgih z veliko silo za Jurija Schönererja in ravno o praznikih so imeli na večjih krajih zborovanja, na katerih so poveljevali tega viteza — žalostno prikazen za avstrijsko domoljubje. Kdor še ima kaj sreča za staro, častno Avstrijo, njega mora boleti v dno sreča, da se nahaja tudi pri nas ljudij, ki se obešajo Schönererju in z njim Prusom na krilo. — V mestnem zastopu v Gradcu so dokaj nevoljni »stari gospodje«, ker so dobili vsled zadnjih volitev novih, neljubih tovarišev. Misli se celo, da bode vsled tega nekaj volitev ovrženih. Res je že, da znajo Nemci sploh volitve »delati«, ali pa je bilo tudi pri teh v Gradcu »krivih« pooblastil, kakor trdi stara gospoda, nočemo reči.

Koroško. Mestni zastop v Celovcu je popolnem v rokah nemških liberalcev; zato se ne čudimo, da so vraži slov. jezik in ga ne mara v mestnem uradu. Celu

svoja pravila spremeni sedaj tako, da mu ne bode treba sprejeti slov. pisem. — Deželni odbor predlaga v dež. zboru, naj se postavi v Celovcu nova bolnišnica na deželne stroške, va-njo pa neki četo naročiti postrežnice iz rajha, na ravnost iz Berolina!

Kranjsko. Odkar je v Ljubljani novi deželni predsednik, vleče sapa vidno na nemški sever in peščica Nemcev, razstresenih po deželi, sanja že, da pride sedaj doba za-nje in res, o novem letu dobijo že novi nemški list v Ljubljano. Vladni list izhaja tudi v blagi nemščini in — v nemškem duhu. — V novem mestu pripravljajo »dijaško kuhinjo« in ker ima dr. J. Marinko, veronauka profesor na c. kr. gimnaziji, priprave za-njo v rokah, ne dvomimo, da jo napravijo, predno poteče leta dnij, v veliko pomoč revnih dijakov.

Primorsko. V Gorici dobijo kar h krati dve novi laški šoli, slovenske pa ne. Mestni zastop se take šole brani in čudno, vlada še vedno odlaga prisiliti ga, da jo napravi, čeravno je naznanjenih dovolj slov. otrok za-njo. Kaka vam je to pravica! — V Trstu pretijo delavcem na javnem skladišču, da jih odpustijo, ako govorijo še nadalje slovenski med seboj. Za Boga, ali je slovenščina res tako nevaren jezik za mnogojeznično Avstrijo!

Hrvaško. Madjarščina rije zmerom bolj med Hrvatse, sedaj se vidi na oglih ulic že veliko madjarskih oznanil. Ne bode dolgo, pa bodo že tudi ulice dobile madjarsko ime — na željo ljudstvo, rekli bodo možje »narodne stranke«.

Ogersko. Katoliški škofje so izdali skupni pastirski list ter govorijo v njem o veliki nevarnosti, ki preti v »civilnem zakonu« ne samo katoliški cerkvi, ampak sploh vsej državi. Pač res! — Dne 16. januarja bode v Pešti katoliški shod, ako ga vlada še ne prepove; izgovor za tako prepoved se najde. Pri naših liberalcih in njih vladah jih je dobiti na kupe.

Vunanje države.

Rim. V soboto so vsprejeli sv. oče Leon XIII. kardinale rimske cerkve ter so imeli v tem jako lep govor o miru, kakor ga želi in pospešuje sv. cerkev.

Italija. V četrtek je bilo v Rimu, v državnem zboru, veliko prepira. Crispi je bral načrt nove vlade, toda poslanecem ni z njim ugodil. Izlasti Imbriani je napadel tudi Crispija zato, ker še noče razdreti tripel-alijance. Toliko je resnice, da mora vsled te zveze Italija imeti veliko vojaštva, ali bi pa bilo brez te zveze za-njo manj vojakov treba? Na to vprašanje pa tudi Imbriani nima odgovora.

Francija. V premogovih jamah in sploh v rudnikih pride vendar-le do tega, da bode čas dela samo osem ur na dan; postava se namreč pripravlja, ki vpelje tak red vsaj pri državnih rudnikih in je gotovo, da preide ta red potem tudi v druge rudnike. — Na naše vino se vpelje višja carina, ako naša država ne zniža svoje carine na francosko vino in sicer tako, kakor je pri italijanskem vinu.

Belgija. Konservativna stranka je prosila predsednika v ministerstvu, naj ostane še nadalje v ministerstvu. Ob enem se posvetuje posebni odbor z ministerstvom, kako se volilna postava najlažje napravi, da bode po želji ministra pa tudi njegove stranke.

Anglija. V državnem zboru ste bili une dni dve vprašanji v razpravi: prvo, ali je vojno brodovje za angleško državo dovolj močno in drugo, ali se naj plačuje koburskemu vojvodi iz drž. kase še vsaj 10.000 sterlingov. Oboje vprašanj je neki bilo treba, ali rešili so jih tako, da je brodovja dovolj, vojvodi pa se plačuje oni denar tudi naprej, ako stanuje nekaj časa v Londonu.

Nemčija. Minister Eulenburg je izdal ukaz do vseh državnih uradnikov, po katerem morajo ti vselej voliti z vlado, nikoli pa zoper njo. Kako je bilo pa doslej pri nas, v Avstriji? Skorej vsi uradniki so volili zoper vlado grofa Taaffe in za to so jih še hvalili. Pri Nemcih v rajhu pa kaj takega ne sme biti in vendar sili nekaterim Nemcem srce ven v rajh!

Rusija. Govorica se je raznesla, da je car Aleksander zbolel, to pa neki ni resnično ter je car vsprejel ministra Witte in Krivošina. Najbrž je hotel izvedeti od njih, kako stoji s trgovinsko pogodbo z nemško državo, kajti že drugi dan so vedeli v Berlinu, da ruska vlada vsprejme predloge, ki jih ji stavi nemška vlada. Pogodba bode torej brž gotova.

Srbija. V Belem Gradu, v glavnem mestu, se vrši sedaj sodnijsko preiskovanje zoper prejšnje liberalno ministerstvo. Očita se mu, da je ravnalo posebno pri volitvah v skupščino, državni zbor, proti postavam in več drugih pregreh se mu očitava. Konec teh preiskovanj bode — prazen nič, ali če bo veliko, izreklo se bode, da ministerstvo ni prav ravnalo, toda toliko je gotovo, da ne bode nobeden minister prestal kake kazni. Čemu tedaj toliko hrupa!

Turčija. Albanski prebivalci so natepli nekaj črnogorskih pastirjev, potem pa njih črede s seboj odgnali. Sultan bi moral sedaj one kaznovati, po zasluženju, ali vsa je podoba, da to sultanu ali vsaj njegovim uradnikom ne gre prav iz srca. Najbrž se jim ne zgodi nobena sila. Tu je težko biti pravičnim!

Afrika. V Masavi, ki je pod italijansko državo, napadlo je precej veliko število dervišev, domačih vojakov, italijanske vojske. S tem je nastala vojska, da ji človek ne zna konca. General Baratieri je v naglici šel tje in najbrž mu sledi večje število italijanskih vojakov. — V Maroku bode pa brž v kratkem zopet mir, vsaj sultan se je odločil, da vsprejme pogodbe za mir, kakor mu jih španijska vlada predlaga.

Amerika. Nesrečne domače vojske se v Braziliji ni konec; mesto Rio di Janeiro še sicer ni v rokah ustajnikov, vendar pa ga bode težko vzdržati zoper nje. Predsednik republike, general Peixoto, ima še vojsko za-se, za svojo vlado, toda ljudstvo je sito vednih nemirov in je torej želeli, da se napravi kmalu konec te nesrečne vojske.

Za poduk in kratek čas.

Odvetnik v nebesih.

Pravljica, poslovenil Goričan.

Nekega dne sedel je sv. Peter, kot vratar, pri nebeških vratih, ter spuščal pobožne duše v nebesa. Zopet nekdo prav močno potrka na vrata nebeska. Sv. Peter odpre majhno oknice na vratih, pogleda ven, in vidi zunaj starega moža, kateri ga prosi za vstop v nebesa.

»Kdo pa si?« vpraša ga, »jaz te ne poznam.«

»Sem odvetnik Ivo iz Saint-Brieux«, odgovori ta, »in prosim za dovoljenje, da vstopim.«

»Odvetniki se ne sprejmejo v nebesa«, odgovori resno sv. Peter, ter hoče oknice zapreti.

»Vem, vem«, reče Ivo, »pa jaz upam, da mi bodele moje prošnje uslišali; in med tem privleče iz žepa neko pismo ter ga poda nebeškemu vratarju z vprašanjem: »Znaš brati?«

»Smešno vprašanje« reče sv. Peter, »kaj ne bi jaz znal?«

»Tedaj pa beri.«

Kaj je bilo to belo pismo, izvemo iz naslednjega. Ta odvetnik, kateri ni nikdar kaj slabega storil, nikdar krivične reči zagovarjal, siromakom in vdovam bil vedno pomočnik, bil je pred svojo smrtjo v Rimu na božji poti; tam je pri sv. očetu opravil sveto spoved in iz njih rok prejel sv. popotnico. Vendar pa se je še bal, da kot odvetnik ne bode sprejet v nebesa. Zato prosi papeža za pismo potrdilo z njegovim podpisom in pečatom. To je bilo tisto pismo, katerega je dal sv. Petru brati.

»Proti temu se ne da nič ugovarjati«, reče sv. Peter, ter odpre vrata; »vstopi, pa bodi lepo tih in miren, kajti pri nas ni pravič in pričkanja! Pojdi, pokazem ti nebesa.« Med obhodom po nebesih vpraša odvetnik Ivo svojega spremljevalca:

»Peter, ali si ti že dolgo v tej službi?« Sv. Peter se nasmeje, in pravi: S smešnimi vprašanji me ti nadleguješ; poprej zavoljo branja, zdaj zavoljo službe. Saj že vsak otrok ve, da me je gospod Bog po moji mučeniški smrti za nebeškega vratarja postavil.

»To pa«, reče Ivo, »ali si ti tudi uverjen, da ostaneš do konca sveta v tej službi?«

»Zopet smešno vprašanje«, reče sv. Peter, »zakaj ne bi bil uverjen! Gospod Bog pač ne more več svoje besede nazaj vzeti.«

»Imaš pismo zagotovljeno službo za vratarja?« vpraša Ivo nadalje.

»Pismo, kako misliš?«

»Jaz mislim kako pismo potrdilo s podpisom in pečatom, kakor je moje pismo od sv. Očeta, brez katerega bi jaz ne prišel v nebesa. Na tvojem mestu bi se jaz s takim pismom preskrbel, čeravno si v nebesih.« Sv. Peter je mislil ravno nekaj odgovoriti, kar visoko nad njima priplava kor angeljev, pevajoč nebeško pesem. Ivo gleda navzgor in posluša angeljsko petje; ali ko se potem oglada, vidi, da je sv. Peter zginil. Temu je šel odvetnikov opominj k srcu; v skrbi si za svojo službo, postal je nemiren. Pa na zadnje se osrči. Ko je nastopila pri Bogu ura sprejema ali »avdijence«, približa se bliščečemu prestolu Vsegamogočnega, pade na kolena in moli. V svoji globoki ponižnosti prosi Gospoda, ako bi ne mogel nekoliko minut z njim samim govoriti. Kerubi in Serafi, ki obdajajo nebeški prestol, so se čudili Petrovi prošnji. Oče nebeški se nato prijazno skloni k svojemu služabniku in reče: »Peter, kar misliš ti meni zaupati, sme vsak vedeti in slišati, le povej.« S svetim strahom, razodene zdaj Peter Bogu svoje želje, naglašajoč svojo zvestobo v službi in upanje, skoz dobroto svojega Gospoda se nadalje v tej službi ostati. Ali da bi bil tega bolj zagotovljen, prosi pismenega potrdila s podpisom in pečatom.

Pa na čelu Gospoda Boga prikazal se je pri teh Petrovih besedah črn oblak nevolje.

»Peter, Peter, kaj moram slišati o tebi?« Ali nimaš več zaupanja do mene? Kdo ti je vdihnil to nečastno misel?

Pri teh besedah pade sv. Peter zopet skesano na kolena in pove vse, kar vemo o odvetniku Ivu. Bog se zdaj prijazno ozre na klečečega, rekoč: »Veseli me, Peter, ker vidim, da ta slaba misel ni od tebe, zato ti odpustim. Odvetnika Ivo pa, ker je že tukaj, moramo obdržati, ker papeževega priporočilnega pisma ne moremo zavreči. To pa si zapomni, Peter, da odvetnika nobenega več noter ne spustiš; imamo že z enim zadosta.«

»Amen«, zapojejo nato kori angeljev.

To ti je, dragi bralec, pripovedka o sv. Ivu, edinem odvetniku, ki je v nebesih; njega častijo odvetniki, posebno na Francoskem, za varuha in patrona.

Smešnica. Zdravnik, poklican k bolniku, zapazi malo rano ter zaukaže, naj hitro odpošlje hlapca v